

# Déli Hírlap

BÁNSÁGI  
MAGYAR NAPILAP

HETFO, 1932 FEBRUÁR 22.  
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 43. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:  
VUCHETICH ENDRE

## A nyugdíjasok

legutóbb — mint ismeretes — küldöttiségileg jelentek meg Bratescu Zamfir pénzügyi alminiszter előtt és ekkor a nyugdíjszökevények visszavonását kérték. A pénzügyi alminiszter tegnap a nyugdíjas testületek megbízottival a következőket közölte:

A kormány a nyugdíjak egyesítésére vonatkozó javaslatot március tizenötödikéig megszavaztatja és akkor érvénybe lépteti. Amennyiben ennek a javaslatnak ezen időpontig való megszavazása akadályokba ütköznék, vagy a kormány revízió alá veszi azt a minisztertanácsi határozatot, amelyvel a nyugdíjakat csökkentették. A módosított úgy eszközlök, hogy a most levonásba hozott összegneként jelentékenyen kevesebbet fognak levonni. Ami a tavalyról hátralékos nyugdíjak kifizetését illeti, a pénzügyminiszterium ezekre vonatkozólag szintén intézkedik és a hátralékos nyugdíjak kifizetése legközelebb már megtörténik.

A nyugdíjasok tudomásul vették az újabb pénzügyminiszteri ígéreket és remélik, hogy ezekből mihamarább valóság lesz.

## Nehéz dió

az új francia kormány megalakítása. Pénteken éjjelkor párisi jelentések még arról számoltak be, hogy Painlevé kormányalakítása sikerült és kabinetjét összeállította. A listát már a lapokkal is közölték. Szombat hajnalban azután a további tárgyalások során Painlevé teljesen elkedvetlenedett, mert látta, hogy a jobboldal és baloldal egyképpen ellene dolgozik. Hajnali négy óraker visszaadta megbízatását Doumer elnöknek. Painlevé vállalkozása leginkább Tardieu makacs ellentállásán hiúsult meg. Doumer elnök tegnap délelőttől megkezdte tanácskozásait a különböző pártállású politikusokkal. Délután öt óraker Doumer elnök kihallgatáson fogadta Tardieut, aki távozás után az újságíróknak kijelentette, hogy kormányalakításra megbízást kapott és azt el is vállalta. Tardieu még tegnap este kezdte meg tárgyalásait a különböző politikusokkal. Kormányát esetleg ma alakítja meg. Tardieu a kamarában feltétlenül többségre számíthat, a szenátusban azonban nehéz helyzete lesz, mert a szenátorok többsége nem jó szemmel nézi politikai magatartását.

## A perszonálunió

írta: VUCHETICH ENDRE dr.

Ujból kísért a perszonálunió eszméje és bár félhivatalos jelentések vagy nyilatkozatok ezuttal sem támogatják a feltevést, a külső jelekből mégis arra szabad következtetni, hogy sok minden történt és történik a kulisszák mögött, ami ezen évek előtt telvetődött terv érdekében levőnek látszik lenni. Titulescu egy hét óta csaknem éjjel-nappal tárgyal a pártvezérekkel és naponta órákig tartó tanácskozásokat folytat az uralkodóval.

**Mindinkább nyilvánvaló lesz, hogy ezek az értekezések csak annyiban érintik a belpolitikát, amennyiben ez befolyással lehet és van a külpolitikai konstellációra.**

Igy ezuttal ugylátszik a londoni követ ama nyilatkozata, hogy kizárólag külpolitikai kérdések miatt érkezett haza, a diplomácia nyelvén valóban nem az igazi célok leplezésére szolgált, hanem a szó köznap értelmében igaz volt. Ha emlékeztetünk arra, hogy Bethlen István gróf nemrégiben diplomatanéki kihallgatáson volt Temesvárott Károly királynál, utána Olaszországban járt „diskurálni“ Mussolinivel, továbbá Gratz Gusztáv, a magyar bizalmi külügyér, a gazdasági közeledés lehetősége ügyében folytatott tárgyalásokat és mindezeket vonatkozásba hozzuk egymással, akkor — a kormány legújabb cáfolata ellenére — nem alaptalan a feltevés, hogy Titulescu a részletek megbeszélésére és a pártvezérekkel való informatív jellegű tárgyalások folytatására jött Bukarestbe.

A külső tünetek közé tartozik még Maniu Gyulának néhány nap előtt tett és általunk is közölt nyilatkozata

**ama bizonyos „Dunaország“ létesítéséről.**

Ezen nyilatkozat szerint az Európai Egyesült Államok előtt meg kell teremteni Európa keleti részén egy olyan konföderációt, amelyben Romániának elhatározó szerep jutna. Ha I. Károly megcsinálta a román királyságot, Ferdinánd a nemzeti egységet, úgy II. Károlyra vár a feladat, hogy Romániát bevezesse abba a keleteurópai konföderációba, amely nemcsak az ország gazdasági fejlődését teszi lehetővé, hanem garantálja biztonságát is.

Nehéz ebből meg érteni, hogy csakis Románia és Magyarország szoros államjogi kapcsolatáról lehet szó. A két ország szövetkezése helyreállítaná, sőt teljesebbé tenné a régi és új román és mai magyar területek gazdasági egységét és

**elvenné a két állam közötti érintkezésnek azt a mérgefogót, amely az irredenta, a revízió és állandó nyugtalanság fájdalmait okozza.**

Ha mindehhez még hozzávesszük a már szállóigévé lett szláv tengeri betegséget, úgy az egymásra utaltóság létérdekeit is bebizonyítottuk. Hogy a megvalósításra irányuló tárgyalások eredményre vezetnek-e és mikor, természetesen nem tudható. Nekünk, magyar kisebbségnek, ezekben az előkészítési munkálatokban aktív szerep nem juthat, ezt jól tudjuk. Jól tudjuk azt is, hogy a népek érdekeit szolgáló akciókat nem maguk az érdekelt népek vezetik, hanem az államférfiak. Nekünk csak az a nemhivatalos szerep juthat, ami jogunk is, hogy véleményünket hangoztassuk. Ez a véleményünk pedig határozott igenlése a létező nemzeti és állami probléma

ilyen perszonáluniós alapon való megoldásának.

**Általános nagy emberi, állami és gazdasági érdekekben tul ezt kívánja magyar kisebbségi sorsadottságunk is.**

A sovinizmusnak abban az atmoszférájában, amelyet a világháború befejezése óta valamennyi államban szomoruan tapasztalhatunk, kilátásunk sincsen arra, hogy kisebbségi nemzeti ügyünk kielégítő megoldást találjon. A román-magyar perszonálunió ezt a kérdést egy csapásra megoldaná.

Az egyes nemzeteknek — akár többségi, akár kisebbségi sorsban vannak — az élethez való jogát csak az elmélet ismeri el, a gyakorlat nem. Látjuk, hogy első generációjában már kisebbségi életünknek milyen veszteségek pusztították sorainkat. Az állandóan védekezésre kárhóztatott haza nem terem gyümölcsöket. Nekünk magyaroknak sem, de a nagy állami közösségnek sem. Ha a védekezés meddőségében felörlődő ezeket a hatalmas energiákat mind a teremtett munka szolgálatába lehetne állítani, a jelenleg támadásban kimerülő erővel együtt, olyan állami és gazdasági felvirágzás következhetne, amelyről ma még álmodni is ritkán van alkalmunk és kedvünk. Hívei vagyunk a perszonálunióknak, mert

ebben látjuk biztosítékát nemcsak a magunk kisebbségi sorsban vergődő életünknek, hanem egyetlen lehetőségét úgy Románia, mint Magyarország részére a szláv gyűri szorításából való menekülésnek és ezzel közös jövődjük garanciájának.

A királynéki magyar királyságnak nincs nemzeti dinasztija, melynek elvezetése fájdalmat okozhatna, Románia uralkodócsaládja pedig csak növekednék fényben és hatalomban azzal, hogy jogara alá kerülne egy nagy és dicső multtal rendelkező nemzet országa. A két állam együttes munkája olyan eredményeket érlelhetne, amelyek például szolgálhatnának minden más országnak. A román II. Károly és magyar V. Károly király egysejtemben új dicső korszakát nyithatná meg a sok megpróbáltatáson keresztülment és sok harcot közösen végigharcolt román és magyar nemzet történelmének.

## Drasztikus ellentét a leszerelés elméleti vitája és gyakorlati megvalósítása között

A leszerelési konferencia tegnapi ülésén Zaiminus litván külügyminiszter kijelentette, hogy a fegyverkezés és leszerelés szempontjából Litvánia nem sokat számít ugyan, azonban a béke megszervezése érdekében maga is kívánja a leszerelést. A leszerelésnek egyformának kell lennie. A nagyhatalmak — mondotta — a leszerelés mellett is veszedelme-

sekké lehetnek a kisállamokra nézve, ha azok nem lesznek hajlandók akarataikat vakon teljesíteni.

A leszerelési konferenciával egy időben a francia kormány több millió darab gázlarcot rendelt. Az országban kioktatják a lakosságot a gázháború esetén való védekezésre és kiosztják a lakosság között a gázmaszkokat.

**Lugoson**

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

**Temesvároott**

# Szirmai László hirlapíró tragikus halálát számon kéri a bíróság gondatlanságból okozott emberölés címén

Szirmai László temesvári újságíró tragikus halála tegnap ismét foglalkoztatta a temesvári törvényszéket, amelynek Varduca-Voicescu tanácsa megkezdte az ügy tárgyalását. Szirmai László — mint emlékeztet — 1929 november 12-én délután Juhl Mór dr. orvos Lloyd-sori harmadik emeleti rendelőjének mellékhelyiségében lelte tragikus halálát. Azon a napon a mentőtársulat a Juhl dr. lakása alatt levő üres lakást tisztította és ezt ciángázzal végezték. A vizsgálat, amelyet az akkori vezető-ügyész Seciureanu Romulus vezetett, azzal az eredménnyel zárult,

**a ciánózott lakásból a mérges gáz a második emelet-ről felhúzódott az orvosi rendelő mellékhelyiségébe és a fiatal temesvári újságíró pillanatok alatt megölte.**

Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölésért vád alá helyezte De Viotte Miksa mentőtársulati főtitkár és Juhl Mór dr. orvost.

A tegnapi főtárgyaláson, amely iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg, a vádat Deleanu törvényszéki bíró, mint kiküldött ügyész képviselte, míg a mentőtársulati főtitkár képviselőjében Nicolae-vici Pál dr., Juhl dr. képviselőjében pedig Takács Andor dr. jelentek meg. Az elhunyt hirlapíró édesanyjának megbízásából, mint magánvádló Naschitz István dr. vett részt a főtárgyaláson.

A tárgyalás megnyitása után elsőnek De Viotte Miksa főtitkár hallgatták ki. Elmondja, hogy ciánózott lakás nem állott közvetlen összeköttetésben Juhl Mór dr. lakásával, a mellékhelyiségbe azonban vízvezetési csövek vezettek fel.

**Hangoztatja, hogy a szükséges óvintézkedéseket megtette és így a gáz felszívargása nem történhetett meg. A szerencsétlenség felfedezése után a mellékhelyiség ablakát zárva találták annak ellenére, hogy figyelmeztette Juhl dr-t, hogy az ablakot tartásák nyitva.**

Nem érzi magát bűnösnek.

**Elnök:** Hol tanulta a fertőtlenítésnek ezt a módját?

**De Viotte:** A Majna menti Frankfurtban tanfolyamon vettem részt, ahol öt hónapon keresztül tanulmányoztam a ciángázzal való fertőtlenítést.

**Elnök:** A ciánózást személyesen vezette?

**De Viotte:** Igen. Két mentő a lakásban dolgozott, én pedig gázmáskkal felszerelve ellenőriztem a munkálatot.

Ezután Juhl Mór dr. vádlott kihallgatására került a sor. Előadása szerint a főtitkár figyelmeztetésére délután három óra tájban személyesen győződött meg arról, hogy a mellékhelyiség ablaka nyitva volt.

**A beteget is figyelmeztette, hogy a házban ciánózhatnak és arra kérte őket, hogy a mellékhelyiség ablakát ne zárják be. Ezt Szirmainak is megmondta.**

Az elnök kérdésére Juhl dr. kijelenti, hogy a tragikus eset felfedezése után a mellékhelyiségben erős ciángáz szagát érezte. A gáztól különben Perlstein Artur dr., akit segítségül hívott, rosszul lett. Meg van győződve arról, hogy Szirmai Lászlót az alsó lakásból felszívott gáz ölte meg.

A szakértők közül elsőnek Popovici Kornél építészt hallgatták ki, aki a szerencsétlenséget követő napon megvizsgálta a lakásokat. Popovici mérnök elmondta, hogy ciánózott lakásban repedéseket talált a falban, amelyek a vízvezetési csövekhez vezettek.

**Elnök:** Ezeket a repedéseket a mentők nem vehették észre?

Popovici mérnök: Nem. Ezt csak szakember állapíthatta meg.

**Perlstein Artur dr. volt a következő tanu, aki elmondta, hogy a szerencsétlenség felfedezése után olyan erős volt a gázzag a mellékhelyiségben, hogy rosszul lett fogta el.**

Hasonlóképpen vallott Stein János dr. is, aki a mellékhelyiségben szintén megfordult. Rosenwald Mór dr., aki a holttest boncolásánál résztvett, kijelenti, hogy a boncolásnál a ciánmérgezés minden tünetét megállapították. A bíróság a tárgyalást azután elnapolta és annak folytatását kedre tűzte ki.

## Parlamentari mozgalom a papiros árdiktátorainak letörésére

A képviselők tekintélyes csoportja parlamenti kezdeményezésből nagy jelentőséggel bíró törvénytervezetet készít elő. Ugyanis a kamara és a szenátus újságíró-, író- és intellektuel tagjai mozgalmat indítottak, amelynek célja, hogy úgy az újság, mint egyéb papirminőségekre a horribilis vámkokat teljesen eltöröljék és a külföldi papir behozatalát minden vámilletmény fizetése nélkül lehetővé tegyék. A belföldi papirgyárak ugyanis — amint erre éppen tegnap mutattunk rá — kiuzsorázzák a lapokat és nyomdávalatokat. A helyzet ma az, hogy a külföldi új

ságpapir kilója szállítási költséggel együtt nyolc-kilenc leibe kerül, azonban lehetetlen importálni, mert a vám kilonként tíz lei. A belföldi gyárak bukaresti papirközpontjuk útján ugyanezt a papírost tizenöt-tizenkilenc leiel árusítják. Az érdekeltek máris megmozdultak és erős előszatározások kezdődtek a még be sem nyújtott javaslat körül. Az akció kezdeményezői megkezdtek a szükséges aláírások beszerzését. Félő, hogy a papirárdiktátorok összeköttetéseként sikerül a tervet elgáncsolni.

### Pacha püspök pásztorlevele

## Minden családra ma rendkívül súlyos gondok nehezednek, de túléljük a válságos időket

Pacha Ágost püspök most adta ki böjti pásztorlevelét, amelyet ma a temesvári püspökség valamennyi templomában felolvasnak a hívők előtt.

— Manapság — így kezdődik a pásztorlevelével — nagy és súlyos gondok nehezednek minden családra. Apa és anya görnyed a terhek alatt és aggodalmaikat és gondjaikat még gyermekeik előtt sem sikerül eltitkolni. Nincsenek már gazdagok, mert mindnyájan leszegényedünk. Sok ember elveszítette állását. Másnak megvan még az állása, de nem kap bért a munkájáért, nem adnak neki fizetést. A kereskedő lesi a vevőket, de nem mutatkoznak. Az iparosnál nincsen rendelés. A földmives nem kap árat a buzájáért. De az adót fizetni kell. Kenyeret kér

az asszony, a gyermek. Ruha is kell nekik. Az iskolának tandíj és könyv kell. És én mégis azt mondom nektek: túléljük még ezeket a nehéz gazdasági gondokat. A jó Isten nem hagy el minket.

A püspök azután felhívja a hívőket, hogy most a nagyböjten tartásának bűnbánatot, majd a papokról beszél nekik. Az Üdvözítő lehozta az égből az embernek az evangéliumot, amelyet hirdetni a pap kötelessége. A pap hirdeti az Isten igéjét gyermekeknek és felnőtteknek, jóknak és rosszaknak. Teszi ezt a pap templomban, az iskolában, a betegágyánál és a gyónatószékben. A hívők kötelessége, hogy a pap a munkáját megbecsüljék. És ha van olyan kivételes pap, aki egyszer bűnbe esik, arra kell gondolni, hogy még

Uj találmány!

A „Dacia” kerítésfonatok előnyeikben utólréhetetlenek, mégis 20—40% alacsonyabbak, mint másfajta kerítésfonatok.

Árjegyzékkel és információkkal szolgál

**BOZSÁK M. és Fia R. T.**  
sodronykerítésgyár  
Temesvár-Gyár, Alsóárok-u. 10  
Telefon 3-88

Nagy készletek: „Dacia”, „Bánát” 6-szögletes és 4-szögletes kerítésfonaton.

Nagyban és kicsinybeni eladás

a napnak is vannak foltjai. Arra kell gondolni, hogy a pap is ember aki husból és vérből való. Sajnos, a világ gyakran a hibába esett papot üldözi, hajtóvadászatot rendez ellene, ahelyett hogy azt mondaná neki: barátom hibáztál. Ha rosszat beszélnek a papról, nem kell azt mindjárt elhinni. Jusson mindenkinek eszébe saját hibája és bocsásson meg a papnak, ha az csakugyan hibába esett.

### A borsai tüzvész késői vádlottja a bíróság előtt

Két év előtt a máramaros megyei Borsai községben és környékén antiszemita mozgalom tombolt. Berinde, Dumitrescu Ielkészek és Danila Constantin kavarták fel a szenvedélyeket. Akkoriban a csendőrség is beavatkozott az ügybe, mire a parasztok a templomokban torlaszolták el magukat és csak hetek múlva állott helyre a rend. Időközben Borsai községben borzalmas tüzvész pusztított amely jóformán a félfalut elpusztította. Borsára ezután kimondhatatlan nyomoruság zúdult. Mindenki gyujtogatásról beszélt, de a gyujtogatást nem sikerült leleplezni. A vizsgálat eredménytelenül zárult és az iratok a máramaroszigeti ügyészség irattárában hevernek. A borsai tüzvésznek azonban utóbb mégis akadt vádlottja Birnbaum Lipót borsai zsidó kereskedő személyében.

Birnbaum Lipót, aki a tüzvész megelőző időben költözött csak Borsára, feljelentést küldött az igazságügyminiszternek és öt borsai gazdálkodót nevezett meg, akik szerinte azzal gyanasíthatók, hogy a gyujtogatásban résztvettek. Az igazságügyminiszterium a feljelentést eljuttatta Máramaroszigetre és a vizsgálóbíró az öt gazda ellen megindította a vizsgálatot. Ez az eljárás azonban semmiféle adatot nem produkált a parasztgazdák bűnösege mellett. Erre az öt gazda hamis vád és hatóság előtti rágalmas miatt feljelentette Birnbaum Lipót. A máramaroszigeti törvényszék Birnbaumot tizenöt napra elzárásra és ötezer lei pénzbírságra ítélte, aki erre a nagyváradi táblához felebbezett. A tábla előtt Birnbaum hangoztatta, hogy jóhiszeműleg járt el, mert az említett gazdák neveit egy másik gazdától hallotta. A tábla ezután Birnbaum büntetését négyezer lei fő és kétezer lei mellék büntetésre leszállította. A táblai ítélet súlyosbító körülménynek vette, hogy bár csak a tüzvész előtt két héttel költözött Birnbaum Borsára, tehát nem ismerhette az embereket, mégis feljelentést tett. Enyhítő körülményt is talált a tábla és hamis vád helyett csupán hatóság előtti rágalmas vétségében mondta ki bűnösnek. Birnbaum az ítélet ellen semmitőszékhez fordult.

**Lupényi Köszénbánya R. T.**  
tímisoral bányaszerkezetek eredeti  
**bánya árban árusít:**  
kézzel  
**válogatott szalon szenet,**  
mely 7200 kalóriás, kőmentes nem füstölős.  
Kétszer mosott kovács szenet  
100 kg-tól feljebb házhoz szállít,  
garantált súlyban  
Lupényi köszénbánya lerakat  
IV., Begejabbor 17. Műhely mellett.  
Telefon 13—61.

# A kormány nem tud megbukni, mert a pártok egyenetlensége utját állja minden megoldási lehetőségnek

Két napig tartó szélszél után tegnap ismét fellángoltak a válság-hírek. Hogy a Bukarestből érkező és szokszor egymásnak ellentmondó jelentések mennyiben fedik a valóságot, azt korántsem lehet még tudni. Tegnap nyilvánvaló lett, hogy Titulescu sulyos külpolitikai és nemzetközi vonatkozású tárgyalásaival kapcsolatban a belpolitikai helyzetet is megoldani igyekezett. Nyilvánvaló az is, hogy a külproblémák miként való megoldása nem kis mértékben függ a belpolitikai helyzet kialakulásától. Titulescunak a koncentrációs kormány létesítésére irányuló tárgyalásai csodót mondtak. Titulescu azonban — ugylátszik a legfelsőbb alkotmányos tényező óhajára — most más irányban folytatja tanácskozásait.

**A koncentráció meghiusulással a legujabb formula: egy provizorikus, ugynevezett választási kormány létrehozása.**

Ennek a legujabb akciónak a hátterében azok a válaszok állanak, amelyeket Titulescu a pártvezérektől kapott. Először látni akarják, hogy szabad választásokon az ország bizalma miképpen nyilatkozik meg a pártokkal szemben és csak azután lehet esetleges kormánykoalícióról szó. Titulescu vasárnapra tervezett utazását egyelőre hátrahagyta, valószínű azonban, hogy a jövő héten is idehaza marad. Ma ebben a kérdésben döntő jelentőségű tanácskozásokat folytat és hétfőig eldől — állapítják meg a politikai körök — sikerül-e az átmeneti kormányt létrehozni.

Titulescu tehát nem tér vissza Genfba a leszerelési konferenciára, mert a pártvezérektől nem kapta meg ahhoz a beleegyezését, amihez kérte. Tegnap délelőtt hosszasan tanácskozott Vaidával, akit tegnap délután az uralkodó kihallgatáson is fogadott. Vaida a kihallgatásról nem nyilatkozott. Maniu Gyula megmaradt eddigi álláspontja mellett:

**addig nem tér vissza a politikai életbe, amíg szabad választásokból kikerült parlamenttel a nemzet nem veszi fel újra a szöszterinti alkotmányos tevékenységet.**

A nemzeti parasztpárt nem hajlandó megváltoztatni határozatát és annak ellenére, hogy Argetoianu elejtette az öt százalékos nemzeti hozzájárulás tervét, nem szavazza meg a konvertálási javaslatot és követeli a kormány azonnali távozását.

Amennyiben az átmeneti kormány létesítésére irányuló akció is sikertelen marad, úgy a legnagyobb valószínűség szerint a jelenlegi kormány átalakul. Ebben az átalakulásban Goga Oktáviánra, aki máris politikai különúton jár, igen nagy szerep vár.

**Az átmeneti kormány a választások levezetése lenne a feladata, azonban a választá-**

**sokat csakis az új választói reform alapján lehetne lebonyolítani.**

Goga határozottan állást foglalt a választói reformjavaslata ellen, sőt Duca is nehézségeket támaszt. Így mindinkább valószínűvé válik, hogy az új javaslatnak a benyújtása leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Új választói törvény nélkül viszont az átmeneti kormány fel-

adata teljesen illuzorius, mert a jelenlegi választói törvény alapján a két nagy párt bármelyikének sikerülhet a negyven százalékos többséget elérni és így ismét elesik a kormánykoalíció lehetősége.

**A helyzet annyira bonyolult, hogy egyetlen megoldása a jelenlegi kormány további kormányzása lesz a pártok hibájából.**

## Tizennégy kommunista vizsgálati fogságát a törvényszék tegnap megerősítette

A temesvári vizsgálóbíró az ügyesség indítványára a Marzescu-féle rendtörvényre való hivatkozással letartóztatta Baga Jánost és tizenöt társát. Valamennyit kommunista üzemekkel vádolták, mert az elkobzott kommunista naptárt és kommunista irányú folyóiratokat terjesztettek. A letartóztatási végzéssel tegnap foglalkozott a törvényszék Teodorescu főelnök. Hadas tanácsa. Bürger Ernő dr. és Nagy Hugó dr. védők a vitáták, hogy nem lehet a Marzescu-féle rendtörvényt alkalmazni, hanem a sajtótörvénynek az esetleg tiltott termékek terjesztésére vonatkozó intézkedései érvényesek. Ungár Adolf dr. védelem érdekében kije-

lentette, hogy nem kommunista, mert ha az lenne, kommunistát nem védene. A bíróság délután hat órakor hozta meg döntését, tizennégy gyanúsított vizsgálati fogságát megerősítette, míg Kierer Miklóst és Thirier Adámot szabadlábra helyezte.

Az elkobzott kommunista naptárak ügyével kapcsolatban a temesvári állambiztonsági rendőrség újabb két letartóztatást eszközölt. Az őrizetbe vett egyének közül az egyik Mayer József gironai munkás, aki a naptárakat terjesztette. A másik letartóztatott nevét egyelőre nem hozták nyilvánosságra. A vizsgálat befejezése után mindkettőjüket átadják az ügyészségnek.

## Szokatlan felháborodása a lugosi kereskedelmi kamarának a temesvári kamara egy elképzelt „visszaélése” miatt

A lugosi kereskedelmi- és iparkamara ülésén Crainicescu nevű tag legutóbb azt indítványozta, tiltakozzék a lugosi kamara az ellen, hogy a temesvári kamara bántási kereskedelmi- és iparkamarának nevezze magát. Ez az elnevezés szerinte arra enged következtetni, hogy a Bántásban csak Temesvárott van kereskedelmi- és iparkamara. A választmány tagjai egyhangulag úgy döntöttek, hogy ille-

tekes helyen közbejárnak ezen „visszaélése” megszüntetése végett. Az egész szokatlan felháborodáshoz csak annyit fűzhetünk hozzá, hogy Crainicescu ur erősen tévedett. A temesvári kereskedelmi- és iparkamara ugyanis hivatalosan sohasem nevezte magát bántási kamarának, hanem mindig csak temesváriak. Erre a szerényebb jelzőre is büszke lehet.

## Vakmerő lopás történt a temesvári pénzügyigazgatóság pénztárhelyiségében

A temesvári pénzügyigazgatóság pénztárhelyiségében tegnap délelőtt vakmerő lopás történt. Néhány perccel tizenegy óra előtt megjelent a főpénztárnál Unguritu János kapitány, a hetedik utászezred pénztárosa és fizetési utalvánnyal 250.000 leit vett fel. Dersieb Elemér főpénztáros száz darab ötszáz leies bankjegyet nyújtott át a kapitánynak, aki a csomagot a magával hozott börtáskába tette. A lezárt bört-

táskát azután a helyiség közepén álló asztalra rakta és visszament a pénztárhoz, hogy a még hiányzó 200.000 leit, amelyet aprópénzben utaltak ki, szintén átvegye. Mire visszalépett az asztalhoz, jölehet mindössze néhány pillanat telt el, ezalatt történt a lopás. A kapitány az asztalhoz érve megdöbbenéssel látta, hogy a lezárt börtáskát valaki kinyitotta és az ötvenezer leies hiányzik. Az aprópénz elszállítására várakozó

katonák nyomban elállták a kijáratokat és értesítették a rendőrséget. Az esetről Dimitrescu Gergely pénzügyigazgató helyettes is tudomást szerzett és a pénztárhelyiségbe sietett, ahol megkezdte a tisztviselőkhöz kihallgatását. Megállapították, a lopás időpontjában mintegy tizenöt személy tartózkodott a helyiségben, akiket megmotoztak, de eredménytelenül, mert a pénz nem került elő. A vakmerő tolvajnak még a lopás felfedezése előtt sikerült elhagyni a helyiséget.

### Eisenstädter Richárd

Temesvár egy régi, tekintélyes és közbecsült kereskedője: Eisenstädter Richárd hetven esztendőskorában tegnap délután hosszabb betegség után meghalt. Eisenstädter Richárd olyan kereskedő család tagja volt, amelynek neve fogalom volt és amelynek erejét, kiválóságait teljes mértékben örökölte és mindig szem előtt tartotta. Jelszava a szolidaritás és pontosság volt és nem használta ki a háborús és a háboru utáni konjunkturát. Egyike volt ama ritka kereskedőknek, akik a háboru alatt nem foglalkoztak hadi szállítással. Szegeden született, ahol nagyapja, Eisenstädter Simon 1815-ben alapította meg a céget, amelynek Szegeden, Budapesten, Bécsben, Temesvárott és Gyulafehérvárott voltak fiókjai. A temesvári fiók — mely később önálló cég lett — vezetését a legidősebb fiú, Eisenstädter Ignác vette át, aki buziási előnévvel magyar nemességet kapott és elnöke volt a kereskedelmi és iparkamarának, a zsidó hitközségnek és alapítója a Lloydársulatlaknak. Mikor 1889-ben meghalt, Eisenstädter Richárd vette át az üzletet, amely néhány év előtt felszámolt. Mindenkori élénk részt vett a különböző társadalmi mozgalmakban és első volt ott, ahol jótékonyt kellett gyakorolni.

Évek óta cukorbetegségben szenvedett, amelyhez éreimeszesedés társult. Nemrég vesebajta is kapott és állapota már hetek óta reménytelen volt. Tegnap délelőtt bekövetkezett a haláltusa és délután csendben örökre elszenderült. Halálát felesége, született csángóhétfalusi Baranyi Franciska, három leánya: Irén, férjhezett dr. Bauer Lajosné, Margit, férjhezett Pfeifer Miksáné, Mici, férjhezett dr. Raskó Sándorné, két nővére, három veje, egy unokája és nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése hétfőn, február 22-én, délután két órakor megy végbe a zsidó temető halotti csarnokából. Halála hírére Temesvár társadalmi osztatlan részvétellel fogadta.

MEGJELENT az

**ALMANACH  
de  
ADRESSE!**

(Bánati ipari és kereskedelmi, cimtár)

Kapható: Weisz és Götter-cégnél, Uri-u. 1-a  
Cartea Romanasca.  
Lloyd-sor  
Deutsche Buchhandlung, Szt. György-tér  
A. B. C. Hirlapiroda  
Lonovics-u.

**Nem olyan mint másé** legyen az én ruhám, szedte a jólétözött hölgy mondani; ruházódáshoz érteni és lesz. Szánél életkérdés, az mindig úgy volt és lesz. Szabászi tanfolyamok

**HAS divattermében**

Belváros, Domtér 4

## ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-  
évre 450, évre 900 lól. — Külföldre: havonta 110, negyedévre  
330, félévre 600, évre 1200 lól,  
vagy egyenlő értékű valuta.

## Telefon:

2-52 este 9 után 7-95 és 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a  
főszerkesztő felel.

A „Victoria” nyomda nyomása.

## Paramount- portrék

### Marlene Dietrich



A két angyalművésznőnek egyszerre forradalmi sikert hozott Marlene Dietrich a hősnő. — Ich bin von Kopf bis

Fuss auf Liebe eingestellt, — énekelte blázirtan, cinikusán, valami szokatlan hanyag öszinteséggel még mozdulataiban is és a közönség egyszerre úgy látta, hogy a mai modern érzelmi élet minden kiábrándultsága nélkül szimbolikus ékesszólással a vászonra. Dietrich alakítása minden nőből felszínre hozott valami különös megébredést, a férfivilágot pedig valóságos lenyűgözve az a perverz fluidum, ami e különös színjáték rejtelméből kiáradt. Greta Garbo modoros démonitása teljesen jelentéktelenné vált e különös ékesszólás szemében. Paramount-ék is megéreztek azonban a pecsenyészagot és siettek a fiatal német művésznőt teljesen a maguk szdmára lekötni. Marlene Dietrich most már kizárólag angolul énekel és Amerikának játszik, de azért régi közönsége így is tökéletesen élvezi és idegen nyelven keresztül is teljében éli át e szuggesztív jelenség narkotikusán kesernyős, szélesen lenyűgöző művészetét.

— Husvétii szünet az iskolákban. A közoktatási miniszter rendeletet adott ki, amely szerint azokban az állami iskolákban, ahol a tanulók és tanerők többsége katolikus, a husvétii szünet az idén március 20-tól április 3-ig tart.

— Balázs György dr. állapota. Balázs György dr. állapota változatlanul súlyos. A szanatoriumban az orvosok féltő gonddal ápolják az életunt fiatalembert és a sérülés okozta fejlemények minden fázisát a legéberebb figyelemmel kísérik. Tegnap délután ismét orvosi konziliumot tartottak. Műtét beavatkozásra azonban nincsen szükség. Temesvár társadalmá aggodó figyelemmel kíséri Balázs György dr. állapotát. Tegnap újfélkor a beteg állapota válságosra fordult.

— Eljegyzés. Fülöp Imre és Györi Erzsébet, Ujmosnicán jegysek. (Minden külön értesítés helyett.)

# Teljes erővel tombol a harc a sárgák földjén és az egyik fontos erőd a támadások hevében ötször cserélt gazdát

Uyeda tábornok, a Shanghai körüli japánok főparancsnoka, tegnap korán reggel kiadta a parancsot az új japán offenzívára. Pontban reggel hét órákor a japánok általános támadást kezdtek a kínaiak ellen. A támadásban résztvevett hét japán bombavető repülőraj is.

A japánok nehéz tüzérséggel lőttek, mire a kínaiak ugyancsak nehéz tüzérséggel válaszoltak. A két szembenálló harcfél frontállásai némely helyen alig száz méternyire vannak egymástól.

A japánok tizennyolc miliméteres ágyú gyilkos tüzet borítanak a kínaiakra, akik igen vitézül viselkednek. Az angol és amerikai konzulok felszólították honfitársaikat, hogy ne közelítsék meg a hadi operálás területét, mert ebben az esetben saját maguk lesznek az okai annak, ha valami bajuk történik. A nemzetközi területre lecsapott egy japán bomba és erősen megsértette az egyik gyapotfeldolgozó gyár épületét. A nemzetközi területen egyébként a háboru ellenére is normális élet folyik. Az angol kormány elhatározta, hogy újabb hajókat küld a Shanghaiiban

levő angol alattvalók életének védelmére.

**A harcok leginkább a Kiang-Wang erődért folynak, amelyet a japánok tegnap délelőtt négyszer foglaltak el és a kínaiak mind a négyszer visszavették tőlük. Az ötödik japán rohamot a kínaiak vitézül visszaverték.**

A japánok ilyen heves ellentárlásra nem is számítottak és azért intézkedtek, hogy újabb japán haderők szálljanak partra. A japánok jobbszárnya kénytelen volt a kínaiak nyomása elől visszavonulni. Több japán tank elpusztult. A harc Kiang-Wang erődért változatlanul tovább folyik. A japán vezérkar mindazonáltal olyan jelentéseket ad ki, amelyek folytonos japán győzelmekről szólnak. A kínai vezérkar jelentései azokat a jelentéseket alaposan cáfolják.

A harcok helyenkint olyan hevesek, hogy a világháboru leghevesebb csatáira emlékeztetnek. A japánok mindent elkövetnek, hogy a győzelmet kicsikarják, a kínaiak pedig elkeseredetten védekeznek. A

japánok a Wu-Csung felé haladó vasutvonalat is igyekeznek megszállni, hogy megnehezítsék a kínaiak csapatszállításait.

**Az angol főparancsnokság igen aggodik és attól tart, hogy a közeli napokban a nemzetközi telepre is átszappanok a harcok és a koncessziós terület nehéz harcok színhelyévé válik.**

Az angol lapok terjedelmes cikkekben foglalkoznak a japán-kínai eseményekkel. Az összes londoni újságok reggel, délelőtt és este közlik a hivatalos jelentéseket, tudósítói táviratait és a vészbizottság jelentéseit. A vészbizottság a shanghaii angol kolónia tagjai alakították azzal a céllal, hogy az szervezze meg a Shanghaiiban lakó angol alattvalók életének és vagyonának védelmét.

**Ottawai jelentés szerint ötven kanadai pilóta és kétszáz műszerész felajánlotta Kínának szolgálatait. Ezek hajlandók Kína részére új repülőflottát szervezni és a japánok ellen harcolni.**

**INFLUENZAJÁRVÁNY MAGYARORSZÁGON.** Magyarországon nagy influenzajárvány van. Horthy Miklós kormányzó és Károlyi Gyula gróf miniszterelnök szintén influenzában fekszenek.

— **Hamis érettségi bizonyítvány.** Néhány hónap előtt a temesvári pénzügyigazgatósághoz kinevezték Brostean Jánost tisztviselőnek és az ujkisodai adóhivatalhoz osztották be szolgálatáért. Kiderült azonban, hogy az érettségi bizonyítvány, amely szerint Brostean a temesvári Diaconovici Loga liceum végzett növendéke, hamis, mert Brostean János sohasem volt a liceum növendéke és mindössze két osztályt végzett. A pénzügyigazgatóság Brosteant állásától felfüggesztette és az ügyet áttette az ügyészséghez.

— **A volt államtitkár súlyos büntetése.** A magyar népjóléti miniszteriumban történt visszaélések körüli botrányok miatt annak idején — mint megírtuk — a lemondott Dréhr Imre államtitkár ellen fegyelmi vizsgálat indult. A fegyelmi vizsgálat Dréhr Imrét hivatalvesztésre és százezer pengő fizetésére kötelezte. Ennek az összegnek a megfizetését azért mondta ki a fegyelmi bíróság, mert ennyire rug az az összeg, melyet Dréhr Imre szabálytalanul kiutalt. A hivatalvesztés a lemondott Dréhr Imrével szemben azt jelenti, hogy nyugdíjogosultságát megvonják.

— **Bosszúból a levegőbe robbantott bánya.** A csehországi Aussig város kőbányájában nagy robbanás történt, amely négy emert megölt, kilencet pedig súlyosan megsebesített. A város hanyagsága miatt elbocsátotta Hortig robbantó mestert, aki bosszúból több kiló dinamitot dobott a tűzbe, mire bekövetkezett a borzalmas robbanás. A kőbánya irodái is a levegőbe repültek.

— **Időjárás.** Tegnap reggelre ismét hidegebbre fordult az idő. A hőmérő az előző napi kilenc helyett tizenkilenc fok hideget mutatott. Bárha délutánig napos idő volt a hőmérő nem tudta még a nullapontot sem elérni és délután három órákor még mindig egy fok hideg volt, amely aztán egyre erősödött ismét. Tegnap nem volt semmi olvadás. A meteorológiai intézet jelentései: A hőmérséklet átmeneti csökkenése várható fagypontra körüli állással.

— **A löftentartási ösztön** azt parancsolja mindenkinek, hogy a fertőzési lehetőségek ellen védekezzenek. Ezt bárki könnyen elérheti a Brixol-készítményekkel, amelyek pasztillák, tabletták, szappan alakjában és tubusokban is kaphatók. Vezérképviselő Schnitzár Ferenc, Boksánbánya. A Brixol-készítmények megrendelésére előjegyzéseket az Otzinas boksánbányai papirkereskedés fogad el.

— **Egy nagy zenész életregénye.** **Harc a művészetért és a szerelemért.** Hector Berlioz a kultur történelem egyik legérdekesebb egyénisége. Önleletírása a legérdekesebb és legtanulságosabb művek közé tartozik. Csillogó humor, féktelen szenvedély és meleg közvetlenség jellemzi minden sorát. 250 oldalon az ezelőtti 170 lei ár helyett 60 leiért kapható Lepagenál, Kolozsvár. Küldje be bélyegben és portmentesen. kapja. A „Documenta Humana” a sorozatból ugyanilyen terjedelemben, ugyanczen leszállított árban kaphatók még a következő kötetek: Gustave Flaubert levelei, Honoré de Balzac levelei, Friedrich Nietzsche levelei, Tolsztoj levelei és Voltaire levelei. Utánvétellel is küldi Lepage. Kérje az olcsó és értékes könyvek jegyzékét Lepagetől, Kolozsvár.

• **B. R. h Olga** kozmetikus, Belváros, (Szt. György-tér sarok, Deutsches Haus) legmodernebb elektromos soványító massage kezelése rövid idő alatt kiváló eredményeket mutat fel. Érdeklődőknek szívesen nyújt díjmentesen felvilágosítást minden kérdésben.

## Meghívó.

**A Temesvár-Erzsébetvárosi Társaskör** vezetősége ezúton hívja meg t. tagjait a f. é. március hó 6-án, d. u. 4 órákor a kör helyiségeiben (III. ker., Telekháztér 5) tartandó

## rendes évi közgyűlésre

melynek tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó és 2. jegyzőkönyv-hitelesítő kijelölése.
2. Elnöki évi jelentés.
3. Pénztárnoki jelentés és az 1931. évi zárszámadás előterjesztése.
4. Számvizsgáló bizottság jelentése és felmentvény megadása.
5. Az 1932. évi költségvetés megszavazása.
6. Részleges választás az üresedésben lévő tisztségek betöltésére.
7. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 10§-ának 7. pontja értelmében 8 nappal a közgyűlés előtt írásban az elnökséghez benyújtandók.

Határozatképtelenség esetén a közgyűlés f. é. március hó 13-án újból megtartatik és a jelenlevők számára való tekintet nélkül fog határozni. Timisoara (Temesvár) 1932 II. 18.

**Az elnökség**

# AZ ÁRULÓ (Der Zinker)

100% németül beszélő bűnügyi film.  
SZÓKE SZAKÁLL, PAUL HÖRBIGER. Favorit-film Timisoara

# PREMIER hétfőn, február 22-án a FORUMBAN

## A cukor keserű perceket okozott tegnap a kamara viharos ülésén a kormányynak

— Polgári bizottsági ülések. A városi kertészet és a városi erdőgazdálkodás működésének ellenőrzésére, valamint a város szépítésének előmozdítására alakított bizottságok kedden, február 23-án, este hat órakor a városházán ülést tartanak.

— A bank által lefoglalt holmik. A Temesvári Első Takarékpénztár annak idején nagyobb érdeklődést váltott a Temesvári Sörgyárnál. Később azonban a bank ezt az érdeklődést likvidálta, amely művelet még akkor is folyamatban volt, amikor a Sörgyár a brassói Czell-csoport kötelékébe ment át. Nemrég a Temesvári Első Takarékpénztár a Sörgyár üzemében bizonyos dolgokat lefoglalt és azokat tegnap délben akarta elszállíttatni. A pénztárat embereivel megjelent a gyárban mint hivatalos személy Chemiczky Imre rendőrkommisziós is. Mielőtt azonban a lefoglalt tárgyak elszállítását megkezdték volna, megjelent Müller igazgató és közbelépésére a pénztárat tisztviselői a lefoglalt tárgyak elszállítását elhalasztották.

Náthánál mentesít: Anacot.

— Panamázó rendőrtisztok. A bukaresti központi rendőrség több osztályvezetőjét felfüggesztették állásától. A rendőrség ellen feljelentések érkeztek, hogy a rendőrtisztok megszorult emberektől több, mint egy millió leit zsaroltak ki. A feljelentés alapján vizsgálatot indítottak, mely a gyanút igazolta. A nyomozás a felfüggesztett rendőrtisztok ellen tovább folyik.

**Fogait rendbehozom,  
a mai viszonyokhoz  
alkalmazkodva**  
igen olcsón! Készíték aranykoronát  
400 leifért, 22 karátos aranyból. Fog-  
tömés 50 lei. Goldfog 150 lei.  
Fehér műfogak darabonként 100 lei  
Gyárvaros, Kossuth tér 2

— Orvosi Hétlap januári számaiból. Dollinger Gyula: A megterhelési térdfájdalom anatómiai oka és gyógyítása. Rác Lajos: A pankreasfermentek meghatározásának methodikája és diagnosztikai jelentősége. Marton István és Molnár Béla Emil: Az emberi epe cukortartalmáról. Bíró István: Terhesség alatt végzett röntgenbesugárzás után született mikrocephal magzat. Fésüs Andor: Typusoltás alkalmazása a szemészetben. Szűsz Ferenc: Elmeszesedett nyoma. Barabás Zoltán: A feér-féle körömtünet erythodermiás csecsemőknél. Frigyesi József: A terhesség szövődése tuberkulózissal. Dollinger Gyula: A tévesen bursitis subacromialis Duplaynek nevezett vállfájdalom anatómiai localizációja és gyógyítása. Fleisch Armin: A chirea minor kezelése nirvanóllal és luminállal. Schneider Károly: Solluxlámpa a szemészetben. Czigler József: Új gyógyeljárás a tüdő-tuberkulózis gyógyítására. Melléklet: Az Orvosi Gyakorlat Kérdései. Lap szemle Belorvostan. Sebészet. Szülészet és nőgyógyászat. Szemészet. Gégészet. Gyermekorvostan. Urologia. Előfizetési ára egész évre 1000 lei, félévre 500 lei, stb. stb. Kérjen ingyen mutatószámot Lepagetól, Kolozsvár.

A cukor védővámjának leszállítására vonatkozó és ugy a kamarában, mint a szenátusban más-más szövegezésben megszavazott törvény újabb bonyodalmakat idézett elő. A szenátusban hozzáfűzött módosítás, amely a kormányynak a kontingentálási jogot megadja, illuzóriusá teszi a törvény gyakorlati alkalmazását. A Lupta szerint a szenátus elé nem az a szövegezésű javaslat került, mint amelyet a kamarában megszavaztak és így a szavazást hatálytalannítani kell. Az Adeverul hangoztatja, hogy a cseh cukorkonzorcium megbízottai agitáltak a képviselők körében a javaslat megszavazása érdekében. A Viitorul a cukor komédiája címen ir cikket és bohózatnak minősíti azt, ami a cukor körül történt. A lap megjegyzi azt is, hogy az olasz kormány a cukorvám kérdésében bizalmas átiratot intézett a kormányhoz és abban tiltakozik a cukor védővámjának megszüntetése ellen. Az olasz kormány lépését azzal magyarázzák, hogy a romániai cukoriparnál az olasz tőke kétésfél milliárd leiel érdekel.

A kamara tegnap délutáni ülése ismét izgalmas jelenetekben bővelkedett. Napirenden a szenátus által módosított cukorjavaslat szerepelt. A szenátus ugyanis azzal a módosítással fogadta el a cukor vámjának csökkentésére vonatkozó javaslatot, hogy az országba kerülő mennyiséget a kormány szabályozhatja és ha kell, úgy cukrot egyáltalában nem enged az országba. A módosítás megszavazása körül támadt az izgalom.

Constantinescu Pordeni megállapítja, hogy a szenátusban a cukorjavaslat körül szándékosan zavart keltettek.

**Scufaru: Nem kérek mást, ha zavar is volt, csak azt, hogy a törvényt kellőképpen alkalmazzák és a cukorárak végre tényleg abban a mértékben csökkenjenek, ahogyan azokat csökkenteni lehet. Kérdezem Jorga**

— Letartóztattak kilenc kisgazdát. A dunántúli Pacea községben történt események miatt kilenc gazdát letartóztattak. Valamennyien tiz-husz holddal bíró kisgazdák, akik állítólag izgatták a tömeget és okozói voltak annak, hogy a végrehajtók és a csendőrök szorongatott helyzetbe kerültek, ami a csendőröket fegyverhasználatra készítette.

— Csecsemő holtteste a vasuti podgyászraktárban. A bécsi nyugati pályaudvar podgyászraktárában a személyzet egy bőröndre lett figyelmes, amelyből nagy bűz áradt. A bőröndöt — amelyet a múlt szerdán helyeztek el a raktárban — kinyitották és abban egy feldarabolt csecsemő hulláját találták. A rendőrség kinyomozta, hogy a bőröndöt Kirchmayer Anna huszonhárom

miniszterelnököt, hogy mi az álláspontja.

Jorga: Én és a kormány a cukorkérdésben mindig azonos álláspontot foglaltunk el. Ugy a kamarában, mint pedig a szenátusban egy volt a véleményünk. Olcsóbbá kívánjuk tenni a cukrot, azonban örköndünk kell afelett is, hogy a devizák ne juthassanak ki az országból.

Raducanu megállapítja, hogy a kormány a szenátusi módosítás révén egy korlátozhatja majd a cukorbehozatalt, amint éppen jónak látja. Paródia az, amit a cukor körül elkövetnek.

Stanoi u liberális: Halljuk, hogy mi lesz a cukor ára!

Jorga: Kifejtettem már, hogy devizát nem engedhetünk ki az országból, azonban a cukor árát olcsóbbá tesszük.

**Bratianu György nagy beszédben fejt ki, hogy csatlakozik az előtte felszólalókhöz, mert a szenátusi módosítás révén a törvény elveszti tulajdonképpeni erejét. A módosítás ellen van és kéri, hogy azt a kamara ne szavazza meg.**

Mirescu szocialista hasonló értelemben szólal fel és kéri a módosítás elutasítását, egyben szigorú szankciókat követel a cukorzsolásokkal szemben.

A képviselők ekkor már türelmetlenkednek. Szavazni! Szavazni! — hangzik minden oldalról. Közben Lupu dr. a szószékre megy és szintén a javaslat ellen szól. Kifejteti, hogy a szenátus nem cenzurázhatja a kamarát és az utóbbi által megszavazott javaslatokat csupán helybenhagyja.

Constantinescu a liberálisok álláspontját fejt ki és kéri, hogy a javaslatot a szenátusi módosítással szavazzák meg. Egyben azonban követeli, hogy a kormány a belföldi cukor árát csökkentse.

Trancu-Jasi a néppárt nevében nyilatkozatot olvas fel és a következőket mondja:

esztendő asszony helyezte el. A nő elfogták és kihallgatásakor nem is tagadta tettét. Azzal védekezik, hogy csecsemőjét nagy nyomora miatt gyilkolta meg.

— A cipőüzlet tolvajai. Az elmúlt éjjel betörők jártak a Dermata cipőgyár józsefvárosi, Scudier-téren levő fióküzletében. Eddig még ismeretlen tettesek betörték az üzletajtó feletti ablakot és azon keresztül hatoltak be az üzlethelyiségbe. A kézipénztárt feltörték és a benne levő háromezer lei aprópénzt magukkal vitték. A betörők az összes fiókokat felnyitották, amelyekben nyilvánvalóan pénz után kutattak. Az eredménytelen kutatás után azután néhány pár cipőt csomagoltak be és elmenekültek. A rendőrség megindította a nyomozást.

— A szenátusi módosítás nem más, mint rossz tréfa.

**Erre a kijelentésre óriási zaj támad, vihar tombol és az elnök csak nehezen tudja helyreállítani a rendet. A zajban Otetelesanu hírtelen Trancu-Jasi védelmére kel. Közte és Trifu cuzista között éles szóváltás támadt.**

Cuza szintén elutasítja a szenátusi módosítást és kifejti, hogy az a zsidó szenátorok műve. Támadja a zsidókat.

Singer zsidópárti: Cuza ur önben igen kevés az elegancia, ha távollevő egyéneket támad és rágalmoz.

Ismét Jorga emelkedik szólásra:

— Nem lehet a helyzetet ebből a kérdésből odafejlesztteni, hogy politikai színezetet adjanak az ügynek — Szavazni! Szavazni! — kiáltják már kórusban a képviselők.

Ghelmegeanu: Ez a módosított törvény semmi értékkel nem fog bírni és éppen annyi, mintha nem is szavaztuk volna meg.

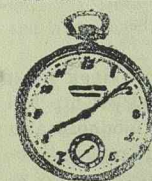
Jorga: Becsületszavamra kijelentem, hogy lemondok, ha ebből a kérdésből politikai fegyvert kovácsolnak.

**Végre is szavazásra kerül a sor, ami rendkívüli izgalmak között megy végbe. A kamara 149 szavazattal 42 ellenében elfogadja a cukorjavaslat szenátusi módosítását.**

A szavazás után Jorga külön beszédében köszönte meg a képviselők támogatását.

Az ülés előtt a kormánypart tagjai értekezletet tartottak és ekkor Jorga kérte, hogy a javaslatot szavazzák meg, mert különben egy deviza körül, mint más téren is komoly bajok történnek. Szavát adta a miniszterelnök, hogy a cukrot olcsóbbá teszi. A kamarában nagy feltűnést keltett, hogy bár igen sokan a javaslat ellen voltak, azt mégis óriási többséggel megszavazták.

\* **Felhívás hátralékos előfizetőinkhöz**  
Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy a hátralékot mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni és követelésünket érvényesíteni.



Jegygyűrűk, nász- és alkalmi ajándékok  
legolcsóbban  
**IRITZ**  
ékszerésznél  
Belváros, Mercy-u. 6

— **Járdákat söpörni!** A temesvári rendőrség felszólítja a háztulajdonosokat, hogy a havazástól elborított járdák tisztántartásáról gondoskodjanak. A járdákat rendszeresen söpörni kell és fagy esetén hamuval, vagy homokkal felszórni.

— Magyar csapat Kairóban. Az Egyiptomban turázó kombinált magyar csapat legutóbb Kairóban magyar válogatott név alatt Egyiptom válogatott csapatával játszott, hogy a párisi olimpiáson elszenvedett súlyos vereségért revánsot vegyen. A magyar csapat csatársora, amely eddigi mérkőzésein győzelmet győzelemre halmozott, ez alkalommal gólképtelennek bizonyult és a mérkőzés 0:0 arányban döntetlenül végződött.

**Rendes bélműködését** az Artin dragée biztosítja.

— **Katonaszökevényből kerékpártolvaj.** A temesvári rendőrség elfogta Fábrián Gyula huszonöt éves aradi illetőségű fiatalembert, aki az elmúlt évben Curtea de Argesben állomásozó hegyi tűzérezdétől, ahol katonai szolgálatot teljesített, megszökött. A katonaszökevény ismert kerékpártolvaj, aki különösen Arad és környékén garázdálkodott. Egy ízben a varjasi csendőrség már elfogta, de a tolvaj fiatalembernek sikerült a fogdából megszökni. Kihallgatása során beismerte, hogy mintegy három hét előtt a Rékási-uton levő egyik vendéglő előtt biciklit talált, amelyet magával vitt. Fábrián már hónapok óta Temesvárott tartózkodik és most folytatják a nyomozást, mert az a gyanu merült fel, hogy több betörést követett el.

### Fogászat

Foghuzás . . . . .	50 Lei
Fogtömés . . . . .	50 Lei
Fehér arany korona . . . . .	600 Lei
Arany korona, garantált 22 karátos arany . . . . .	400 Lei
Goldin korona . . . . .	150 Lei
Fehérfog drb-ként . . . . .	100 Lei

**Deutsch Mussa**  
diplomált dentist.  
III., Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

— **Tizenhat éves tanone öngyilkossága.** A temesmegyei Delta közelében levő Berzava-híd alatt a járókelők egy fiatal fiu holttestére bukkantak. A fiu fejét golyó furta keresztül és azonnali halált okozott. Mellette hevert a revolver, amelynek golyója megölte. Megállapították, hogy a fiu Gajer Rezsó tizenhat éves iparostanonccal azonos, aki néhány nap előtt eltűnt munkahelyéről. A nyomozás hosszu ideig nem vezetett eredményre, mig most megtalálták a holttestet. Valószínűnek tartják, hogy Gajer Rezsó öngyilkosságot követett el. A csendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy milyen okok készítették a fiut tettének elkövetésére.

\* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatást. (Conducatorul prin Timisoara.)

— **Szánkó a vasúti sínek közt.** Dehelean Misu nagyszentpéteri gazda az egyik este különböző árut szállított szánkóján Nagyszentmiklósról. Utközben Nagyszentpéter és Sárafalva között az egyik vasúti átjárónál összetört a szánkó és utját nem folytathatta. A sínek között összetört szánkóból kifogta a lovakat és visszaindult a községbe, hogy egy másik szánkót hozzon, amelyre az árut átrakja. Alig kezdte meg azonban az átrakodást, arra robgott az esti személyvonat, amelynek aznap egy óras késése volt. A mozdony elkapta a sínek között vesztéglő szánkót és keresztül gázolt rajta. A gazda szerencsére leugrott a szánról és így emberéletben nem esett kár, de a szánkó és az áru nagyrésze elpusztult.

# A látszatadótól félnek az emberek és ezért sok házban a városi mérnökség ártatlan statisztikai adataitól is megijednek

Temesvár városa lakosságának számához képest túlnagy területen fekszik. Ez a körülmény akadály annak, hogy a közegészség, a köztisztaság és a forgalom szempontjából szükséges közművek nem építhetők ki a mai viszonyok mellett az egész város területére. A városi mérnökség ezért új városrendezési tervet készít.

**A városrendezést bizonyos területre szűkíti össze és ezen a területen bizonyos munkaprogram szerint, amely több évre terjed, kiépítik az összes közműveket és ha ezt elvégezték, akkor a városrendezési területet új kerületi zónával bővítik ki.**

Hogy a városi mérnökség az erre vonatkozó terveket és egyéb munkákat elkészíthesse, erre szüksége van különböző statisztikai adatokra. Legfőképpen arra van szüksége, hogy a város beépített területéből mennyi a lakott terület, mennyi terület esik középületekre, gyári és kereskedelmi épületekre, vagyis olyan házakra, amelyek nem szolgálnak lakásul, mennyi a város területéből akóztér, ut és utca, mennyi a park. A rendezés alá kerülő terület határait a lakott részek lakosságának sűrűsége alapján határozzák meg.

— **A Temesvár - Erzsébetvárosi Temetkezési Egylet** folyó évi rendes közgyűlését február hó 28-án délelőtt 10 órakor az Erzsébet-vendéglőben (azelőtt Novotny) tartja meg, amelyre a t. c. tagok ezuton meghívotnak. Táragsorozat: 1. Az egylet vezetőségének jelentése, a számvizsgáló bizottság előterjesztése és a felmentvény megadása. 2. Az egylet vezetőségének kiegészítése és sorolás utján kilépett 10 választmányi tagnak választása. 3. Indítványok. — Amennyiben a közgyűlés határozatképtelen volna, a f. évi március hó 13-án újabb közgyűlés tartatik a megjelent tagok számára való tekintet nélkül. Az egylet vezetősége.

\* A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda hallgatójában.

A városi mérnökség a szükséges adatok gyűjtését már meg is kezdte. Az adatok gyűjtését szellemi szükségmunkaként állástalan tisztviselők és egyéb intellektuelek végzik.

**A közönség sok helyen félreérti ezeket a munkálatokat és csak vonakodva adja meg az adatokat, néhol megévesztő válaszokat adnak, vagy egyáltalán be sem engedik a lakásokba az özszeírókat.**

Sokan ugyanis azt hiszik, hogy ez az özszeírás a kilátásba helyezett látszatadóval van összefüggésben. Szükségesnek tartjuk, hogy a lakosságot erre vonatkozólag megnyugtassuk és megállapítsuk, hogy a városi mérnökség által gyűjtött adatoknak semmi közük sincsen az adózáshoz, amit az a körülmény is igazol, hogy a statisztikai adatok gyűjtésénél nem írják fel a lakások tulajdonosainak neveit. A statisztika az épületekre vonatkozólag a következő rovatokat tartalmazza: új ház, régi ház, középület, kereskedelmi vagy gyári épület, magánház, főépület, melléképület, udvari épület, földszint, emeletes, pince. Az adatív kíváncsi arra is, van-e a ház mellett udvar és kert és milyen nagy. Ami a lakásokat illeti, a kérdőívnek ez a része ezeket a rovatokat tartal-

mazza: szobaazám, fürdőszoba, csélszoba, konyha, kamra, angol tolett, mosókonyha, lakosok száma lakásban. Az iven erre is felelni kell, hogy a lakásnak hány négyzetméternyi a térfogata. Külön rovat szolgál annak a kitüntetésér hogy a lakások padlózata milyen deszka, parkett, mozaik, cemeragya.

**Az építészeti adatokkal együtt azonban készítene mindjárt szociális és a lakosság intelligenciájának megállapítására alkalmas statisztikát is.**

Ezekben a rovatokban többek között a következő kérdésekre kell válaszolni: van-e a lakásban zongora, gramofon, rádió, írógép, telefon, porszívógép, villanyvilágítás, gázvilágítás, villanyfűtés, központi fűtés, könyvtár, ventilátor. Amennyiben udvar és kert is tartozik házhoz, úgy fel kell tüntetni az, hogy hány fa van ott és ezek közül mennyi a gyümölcsfa. A statisztikai ivenk feltüntetik a házi állatok számát és fajtáját is.

A statisztikai adatok gyűjtése hónapokon keresztül fog tartani és a városi mérnökség csak a nyáron jöhet abba a helyzetbe, hogy a gyűjtött adatokat feldolgozza.

## Mozi

**A világ legelegánsabb asszony** A művészvilág ezzel a címmel Norma Shearer filmszínésnőt tüntette ki. Norma Shearer egyike Amerika legismertebb filmszínésznőinek, aki úgy a néma filmekben, mint pedig a hangosfilmekben elsőrangú. Legjobb alakításait Mary Dugan bűnperében — amely Temesvárott is műsoron volt — az Ex-feleségben láttuk. Alakításain kívül remek toalettjei is híresek és ezek szerezték meg neki a világ legelegánsabb asszonya címet. Erről az asszonyról négy cikk közül a Filmrevü, Fehér Béla folyóiratának e heti száma, amely minden újságárusnál kapható.

### Mozi mősora Vasárnap

Bélvárosi Capitol mozi: Nebántsvirág (Beszélő film).  
Erzsébetvárosi Doina mozi: Nebántsvirág (Beszélő film).  
Forum mozi: A bál (Beszélő film).  
Gyárvárosi Apolló mozi: A fekete lov (Hangos film).  
Mehalai Concordia mozi: Tradern Hó (Hangos film)

### Hétfő

Bélvárosi Capitol mozi: Nebántsvirág (Beszélő film).  
Forum mozi: Az áruló (Beszélő film).  
Gyárvárosi Apolló mozi: A fekete lov (Hangos film.)



Olla elmerit és bebizonyíthatólag a legmegbízhatóbb

## Ha most fizet

elő a Déli Hírlapra, úgy abban a kedvezményben részesül hogy e hó végéig

# INGYEN

kapja a lapot és csak elsejétől számítjuk az előfizetést, Köztisztviselők, nyugdíjasok, papok, tanítók havonta csak hatvan leit fizetnek,

**Telefonáljon azonnal (2 52) és nyomban küldjük a lapot Egy levelezőlap a rendelő pontos címével elegendő**

Déli Hírlap

Timisoara, Szentgyörgy-tér 4.

# Rádió

**Isánap (Február 21.) Bukarest.** 11 óra: Egyházi zene. 12 óra: A rádiózenekar hangversenye. 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Tarka hangverseny. 10 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Három a kislány című operaelőadása. 10 óra: Zenekari hangverseny. **Budapest.** 10 óra 15: Hírek, kozmetika. 11 óra: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. 12 óra 15: Washington-ünnepély adománya. Akadémiáról: Ünnepi beszéd a főnyelvi Albert gróf és Roosevelt budapesti kerületi követ mondanak. Utána a Gellért-templonban hangversenye Pálffy Anna (ének) remülködésével. 3 óra: Gramofonzene: olasz zene. 4 óra: Vitéz Bittera Miklós gazdasági előadása, a csepeli rádióadó ugyanakkor gramofonzenét közvetít. 4 óra 45: Rádió szórakoztató. 6 óra: Az egykori pesti vurstli zene. Bevilacqua-Borsodi Béla előadása. Zsuzsanna közreműködésével. 7 óra: Békeffy István konferansza. 8 óra 40: Tóvölgyi Eleonóra előadása. A lampa. 9 óra 10: Zenekari hangverseny. 11 óra: A londoni adóállomás ünnepi előadásának közvetítése, majd Magyar Imre és zenekari hangversenye. **Bécs.** 10 óra 30: Karének. 11 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 12 óra 40: Szórakoztató zene. 1 óra: Operaelőadás gramofonlemezekkel. 4 óra: Zenekari hangverseny. 6 óra 35: Vonós-egyenes játéka. 8 óra 20: Sporthírek. 9 óra: Bécsi zene. 11 óra 5: London közvetítése. **Elgrad.** 1 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Nemzeti dalok. 6 óra: Jazz-band. 7 óra: Énekhangverseny. 9 óra: Jusztin dalok. 11 óra 5: London közvetítése. **Langenberg.** 6 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra: Ünnepi hangverseny. **Milánó.** 9 óra 15: Zenekari hangverseny. **Prága.** 8 óra: Fuvószenekar hangverseny. 9 óra: Énekhangverseny. 10 óra 30: Hegedűjáték. 11 óra 5: London közvetítése. **Róma.** 8 óra 30: Gramofonzene. 10 óra: Esti hangverseny. **Varsó.** 8 óra 25: Gramofonzene. 9 óra 15: Népszerű hangverseny. 11 óra 5: A londoni rádióadó műsorának közvetítése. 12 óra 45: Táncczene.

**Hétfő (Február 20.) Bukarest.** 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 45: Amerikai-est. 9 óra: A filharmonikusok hangversenye. **Budapest.** 10 óra 15: A Szerváscsiky szalonzenekar hangversenye, közben hírek. 1 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Gramofonzene, közben hírek. 5 óra: Asszonyok tanácsadója. 6 óra: Vajthó László előadása. A magyar költő sorsa. 6 óra 30: Zenekari hangverseny. **Micey Józsa** (ének), **Koréh Endre** (ének) és **Thoma József** (zongora) közreműködésével. 8 óra: Máthé Elek előadása. **Washington György** előadása. 8 óra 30: Károlyi Antal és cigányzenekarának hangversenye. 9 óra 45: A budapesti operaház tagjaiból alakult zenekarának hangversenye. 11 óra 15: Hírek, majd szalon-, jazz- és cigányzenekar hangversenye. **Kalmár Pál** énekszámaival. **Bécs.** 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzene. 2 óra 10: Gramofonzene. 6 óra: Gramofonzene. 8 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 35: Falusi zene közvetítése. **Gráchól.** Utána a gráci operaház zenekarának hangversenye. **Belgrád.** 9 óra: Esti hangverseny. 9 óra 30: Kamarazene. 11 óra: Operaelőadások. 11 óra 50: Cigányzene. **Langenberg.** 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra 10: Zenekari hangverseny. 11 óra Hírek, majd táncczene. 12 óra: Kávéházi zene. **Milánó.** 8 óra 10: Szórakoztató zene. 10 óra: Zenekari hangverseny. **Prága.** 6 óra 35: Gramofonzene. 7 óra: Washington-ünnepély. 8 óra 20: Jazz-band. 8 óra 45: Cseh dalok. 9 óra 20: Hangverseny. 10 óra: Operettelőadás. **Róma.** 9 óra 15: Gramofonzene. 10 óra: Ének-és zenekari hangverseny. **Strassburg.** 8 óra 45: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Chopin-hangverseny. **Varsó.** 5 óra 40: Gramofonzene. 6 óra 35: Könnyű zene. 9 óra 15: Amerikai est. 11 óra 30: Táncczene.

**Kedd (február 23.) Bukarest.** 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Tarka hangverseny. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: A rádiózenekar játéka. 9 óra 45: Énekhangverseny. 10 óra 5: Szórakoztató zene. **Budapest.** 10 óra 15: Zenekari hangverseny. **Patak Irma** (ének), **Hajdu Imre** (ének) és **Türkóssy Antal** (gordonka) közreműködésével. **Prága.** 1 óra 5: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: A rádió házikvintettjének hangversenye, közben hírek. 3 óra 45: Aróllyamhírek.

4 óra 30: A Tündérvásár meseórája. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Hajdu Anna magyar nótákat énekel. **Bura Sándor** és cigányzenekarának kíséretével. 7 óra: Karneval. **Irta** és **Izolda Gáspár Jenő.** 7 óra 30: A Tristán és Izolda című opera előadásának közvetítése a budapesti operaházból. A második felvonás után hírek. Az előadás után gramofonzene. **Bécs.** 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzene. 2 óra 10: Gramofonzene. 4 óra 20: Délutáni hangverseny. 6 óra: A bécsi szimfonikusok játéka. 8 óra 30: Népszerű hangverseny. 9 óra 15: Hangjáték előadása. 11 óra 30: Táncczene. **Belgrád.** 12 óra 5: Déli zene. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Népdalok. 9 óra:

Ária és dalest. 11 óra 50: A rádiózenekar hangversenye. **Langenberg.** 6 óra: Gramofonzene. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 9 óra 30: Szórakoztató zene. **Milánó.** 5 óra 55: Táncczene. 8 óra 5: Könnyű zene. 9 óra 15: Szórakoztató zene. 9 óra 45: Operettelőadás. **Prága.** 4 óra 30: Cseh balladák. 6 óra 50: Gramofonzene. 10 óra: Vonós-egyenes hangversenye. 11 óra 20: Gramofonzene. **Róma.** 9 óra 15: Gramofonzene. 10 óra: Hangjáték előadása. **Strassburg.** 7 óra: Jazz-band. 8 óra 30: Szórakoztató zene. 9 óra 45: Könnyű zene. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. **Varsó.** 8 óra 35: Gramofonzene. 9 óra 15: Népszerű hangverseny. 11 óra 40: Táncczene.

# Színház

## Forró sikerű est keretében vonult be Lehár világhírű operettje a temesvári színpadra

A temesvári magyar színtársulat tegnap esti mutatta be hatalmas siker mellett Lehár világhíradalt aratott alkotását, a Mosoly országa operettjét. A tegnapi est nagyszerű premier után, amelynek méltóságára visszatérünk, ma, vasárnap délután félhat órakor és este félkilenc órakor is az új Lehár operett, a Mosoly országa kerül színpadra. Az összes előadásokat rendes helyek mellett tartják meg. A Mosoly országa temesvári magyar színház jövő heti műsorán is szerepel és hétfő estétől kezdve csütörtök estig műsoron marad.

Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor

**Pekár Gyula** és **Stephanidesz Jó zsef** vidám gyermekoperettje, a **Csizmás kandur** kerül előadásra **Stoll Bélával** a címszerepben. A vasárnap délelőtti előadásra minden szülő elviheti a gyermekét, mert a legdrágább hely a földszinten is csak harminc leibe kerül és a gyermekek, de a nagyok is jól fognak mulatni ezen a hangulatos darabon. Nagy szorgalommal készül a temesvári színház drámai együttese és a társulat egész személyzete, **Madách Imre** hatalmas alkotásának, az **Ember** tragediájának bemutatására.

- A kolozsvári magyar színház prózaegyüttesének vendégjátékai Temesvárról.**
- Vasárnap délelőtt tizenegy órakor:** Csizmás kandur. (Énekes-táncos gyermek-operett. Nagyon olcsó matiné-helyekkel)
  - Vasárnap délután félhat órakor:** Mosoly országa.
  - Vasárnap este félkilenc órakor:** Mosoly országa.
  - Hétfőn este félkilenc órakor:** Mosoly országa.
  - Keddén este félkilenc órakor:** Mosoly országa.
  - Szerda este félkilenc órakor:** Mosoly országa.
  - Csütörtök este félkilenc órakor:** Mosoly országa.

- Péntek este félkilenc órakor:** Sztambul rózsája. (Új szereposztásban és Csermák Lajos fellépésével)
  - Szombat este félkilenc órakor:** Az ember tragediája. (Madách Imre nagyszabású remekműve, Erkel teljes zenéjével. Rendes helyekkel)
  - Vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor:** Tommy és Társa. (Operett-repriz Major Kató László Andor, Pap Ella, Nemes Mancsi fellépésével. Nagyon olcsó mozi-helyekkel)
  - Vasárnap délután félhat órakor:** Az ember tragediája.
  - Vasárnap este:** Román előadás.
  - Hétfő este félkilenc órakor:** Az ember tragediája.
- Jegyek a műsorra tűzött összes előadásokra a színházi pénztárnál válthatók.

# Közgazdaság

## Utazási és vízum kedvezmények a budapesti mezőgazdasági kiállításra

Élénk érdeklődés nyilvánul meg az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által március 17—21 napjai között Budapesten rendezendő negyvenegyedik országos mezőgazdasági kiállítás és vásár iránt. A vásár rendezősege a külföldi látogatók érdekében mindent megtehet, hogy minél kevesebb költséggel megtekinthessék a vásárt. A kiállításra március tizenegyedikétől kezdve egészen március huszonegyedikéig a kiállítási igazolvány (vásárigazolvány) és az utlevél felmutatása mellett vízum nélkül lehet Budapestre utazni. A vízumot utólag egy pengő vízundij és két pengő kezelési díj, tehát összesen három pengő lefizetése mel-

lett lehet a kiállítás területén március 17—21 napjai között beszerezni az ott működő utlevélkirendeltségnél. Az összes magyar vasutakon és hajókon március 11-től 21-ig a határtól Budapestre félúru menetjeggyel lehet utazni és Budapestről visszatérőben a határig szintén félúru menetjeggyel érvényes. Budapestről bármelyik határállomáson át lehet visszatérni félúru jeggyel március 17—27 napjai között. Ez a kedvezmény bármelyik vonatnemre és kocsiosztályra érvényes. Az utazást jövet és menet bárhol huszonegy órára meg lehet szakítani. Utazási kedvezményt adtak a román államvasutak is, amennyiben visszajövet

március 11-től 27-ig bármelyik vonaton és kocsiosztályon ötven százalékos kedvezményt nyújtanak. A kedvezményekre jogosító igazolványok a Déli Hírlap kiadóhivatalában már most előjegyezhetőek és bármennyi felvilágosítást készséggel nyújt a Déli Hírlap. A kiállítás rendkívül érdekes lesz, mert felöleli a mezőgazdaság legtöbb ágát. Különösen gazdag lesz az állatkiállítás. Ugyancsak jelentősen bővültek a különböző kiállítási csoportok. Ebben az évben újításként a kiállítással kapcsolatban megrendezik a magyarországi kutyafajták bemutatóját. Temesvárról a mezőgazdasági kamara küldöttsége és számos gazda utazik a kiállításra.

**Módosult az ipartörvény.** Az új ipartörvény jelentékeny módosítást szenvedett. A módosítás kimondja, hogy új iparvállalatok létesítésére és a meglévőkné nagyobbitására csak is a központi ipari bizottság adhat engedélyt. Ez a bizottság tiltakozási joggal rendelkezik. A javaslatot legközelebb benyújtják a kamarának. Elkészült a mezőgazdasági társadalom megszervezésére vonatkozó javaslat is, amely a paraszttársadalom helyzetén kíván szervezkedéssel javítani.

**A földbérletek buzaárlatja.** Budapestről jelentik, hogy **Purgly Emil** földmívelésügyi miniszter és **Zsitva y Tibor** igazságügyminiszter a földbérletek fizetésének megkönnyítése érdekében törvényjavaslatot dolgoztak ki. A javaslat szerint a földbérleteket átértékelik a mai buzaárakra olyképpen, hogy tekintetbe veszik, mennyi méter-mázsza buzát lehetett az annak idején megállapított bérösszegért vásárolni. Az új bérösszeg annyi pengőt tesz ki, amennyi ma ugyanannyi buzáért az ára.

**Devizák magánafolyama.** Zürichben a lei 306. Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 581, dollár 167.50 holland forint 67.75, francia frank 6.59, olasz lira 8.70, cseh korona 4.98, német márka 39.90, osztrák schilling 20.50, magyar pengő 22.50, svájci frank 32.76, belga (öt belga frank) 23.37.

**Gabonárák magánafolyama.** Buza 280—285 lei, tengeri 200—210 lei, takarmány árpa 280 lei, zab 310 lei, korpá 225—230 lei, burgonya 160 lei, százkilónként. Löhére 35 lei és lucerna 19 lei kilónként. Az irányzat a buzában barátságos.

### Szerkesztői üzenetek

Egy nyugdíjas. A kérdéses ügygel a vezércikkől a szerkesztői üzenetig minden formában foglalkoztunk már és megirtuk azt is, hogy a múlt évi hátralevő nyugdíjat a rendkívüli költségvetés terhére fogják kifizetni. Az időpont azonban még egészen bizonytalan.

**Temesvár legrégibb egészségügyi cégénél**  
(alapított 1841)  
**Koch Károlynál**

kaphatók a legújatosabban szemüvegek, lúdtalp-betétek, has- és sérvkötők készen és rendelésre Beretrák, ollók, orvosi műszerek, azok javítása és nikkelezése.

Belváros, Zánolya-u. 2 (Str. Eminescu)

# Zsombolyán ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint Temesváron

## Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Állástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Apróhirdetéseket felvesz:

Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.

Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kosuth-tér és Gránátos-utca sarok.

Józsefvárosban: March-trafik Kültel-tér.

### 30 leiert

megtudhatja múltját, jelent és jövőjét, vidékiek levélben küldjenek 40 leit belpolgárok és mellékeljék a születési dátumot. Munkanélküliek kedvezményben részesülnek.

### Jósnő

IV., Bonnáz-u. 16. I. emelet.

## Házasság

### Fiatal özvegyasszony

saját fodrászúzzal és házzal komoly jó munkás, fodrászsegéd ismeretségét keresi házasság céljából. Leveleket „Fodrászúzzal” jelige alatt a kiadó továbbítja. (207)

## Alkalmazás

### Idősebb asszony

házevetőnek öregebb ur mellé kerestetik. Cim: Zöldpázsit-utca 15. Krispin. (215)

### Mindenes leányt

keresek, ki a főzéshez is ért. Erzsébetváros, Timotei Cipariu-utca 7. földszint balra. (216)

### Konyhaleányt

szorgalmas, tisztát, jó bizonyítványokkal keresek. Horváth Boldizsár-utca 5 I. em. balra. (219)

### Francia nevelőnő

keresek, lehetőleg közepkorú, intelligens nőt — esetleg csak délutáni órákra — két elemista gyermekem mellé. Cim a kiadóban.

## Allást keres

### Apolónónek

ajánlkozik középkorú özvegy nő, hosszú bizonyítványokkal. Vidékre is megy: Cim II., Háromkirály-utca 20. Illésné. (204)

### Hazi varrónó

napi 50 leiert ajánlkozik. Váncsa, IV., Csillag-u. 22. ajtó 15. (220)

## Adás-vétel

### Aktatáskát

kifogástalan állapotban megvételre keresek. Cimeket a kiadóba „Olcsó vétel” jeligére kérek. (608)

### Eladó

Singer-varrógép, pékteknő, tábla és kosarak jutányos áron. Todor, IV., Csillag-u. 4-a. (214)

### Vennek

120—130 cm széles vasröllös ajtót. Gyógytár Ság. (208)

# India véres napjai

## A Déli Hírlap történeti regénye

Str John Retcliffe műve alapján írta Berkó Károly

— 81. folytatás —

A díványon mozdulatlanul ott fekvő Malighamné és kis fia. Arcuk merevségén látszott, hogy halottak. Az asztal mellett fejét az asztal lapjára hajtván találták rá Eglinton hadnagyra, aki szintén mozdulatlan volt.

A fakir megvizsgálta mind a hármat és megállapította, hogy az asztal szonyban és a gyermekben már semmi élet nincs, azonban a fiatal hadnagyból még nem szállott el a lélek.

Az asztalon egy kis üveg állott türesen. A fakir megtekintette az üveget és kijelentette

— Ebben méreg volt. Ezzel ölték meg előbb a gyermeket, aztán öngyilkosok lettek.

— Az Istenre kérek, — szól Maldrigi a fakirhoz — mentsd meg a hadnagyt, ha még lehetséges.

— Még lehetséges, — felelt a fakir — a te kedvedért meg is teszem, bárha nem szívesen adom vissza ezt az angolt az életnek.

Benyult kaftánja zsebébe és abból egy bőrtokot vett elő. A bőrtokból pedig kiszedett egy apró üveget, amelyben rózsaszínű folyadék volt.

A folyadékból néhány cseppet a hadnagy összeszorított fogai között annak szájába csepegtetett. A hatás nyomban mutatkozott. A fogak szétnyitak és az egész test összerázkódott. A fakir újra néhány csepp folyadékot csepegtetett a hadnagy ajkai közé. A következő pillanatban mély sóhaj hagyta el az ájult katonatiszt keblét.

— Él és élni fog, — mondotta a fakir. — Egy negyedóra múlva magához is tér, bár még jó ideig gyenge lesz.

— Bizonyos, hogy Maligham keresni fogja Eglinton, — szól Maldrigi, — hogy bosszút álljon rajta.

— Ugy van, — hagyta helyben a fakir, — éppen ezért neked haladéktalanul utra kell kelned a hadnaggyal, hogy mentül messzibbre légy vele, mire a bosszuvágyó férj itt megjelenik. Felteszed elefántod palankijába és elindulsz vele.

Caulthy Muladyval együtt felemeltek az ájult hadnagyt és kivitték a pavillonból. Amikor kijöttek vele a friss levegőre, Eglinton hadnagy egészen kipirult és újabb sóhaj tört ki ajkai közül. A pálmaligetbe vitték ahol Maldigri elefántja várakozott. A hatalmas állatot letérdelették és a palankinban vigyázva helyezték el Eglinton.

A fakir akkor így szólt:

— Caulthy Mulady egy darabig veled megy és elvezet olyan utakon, ahol meneküléset nem látja meg senki.

— A fakir azután kezét nyújtotta Maldigrinek, majd újra így szólt hozzá:

— Menj vissza aztán Dzsanziba és igyekezzél mentől előbb kiképezni a fejedelemlő csapatát. Ezekre a benyúlított csapatokra nemsokára szükségünk lesz az angolokkal szemben.

— Megteszem ezt, azonban előbb szeretném tudni, hogy ki vagy te, titokzatos ember.

— Meg fogod tudni, ha majd abban az országban, amelyikbe indulsz, felbogar a szabadság fátylaja. Addig

azonban te neked és mindenki másnak is nem vagyok egyéb, mint, szegény fakir. Kivánom, hogy a te munkád éppen úgy sikerüljön, mint a mienk, mert hiszen te is azért vagy itt, hogy az angolok ellen harcolj. Erre megesküdtél Szent Ilona szigeten Napoleon sirjánál.

Most már másodszer történt, hogy a fakir ezt az esküt említette. Maldigri azonban nem kérdezősködött, hanem maga is helyet foglalt a palankinban és jelt adott a hajcsárnak, hogy az elefántot elindítsa.

Már messze járt, amikor Maligham felkelt éjszakai nyugalomból és a pavilon felé tartott. Szívét bosszuvágy töltötte el és zsebében megtapogatta revolverét, amellyel felesége csábítóát meg akarta ölni.

Edít.

Walding doktort ott láttuk utoljára az indiai fajtogatók földalatti labirintusában, amikor a megmentett angol leánnyal a kanyargós folyosókon és lépcsőkön át újra fel akart jutni a várba.

Már közel voltak a megmeneküléshez, amikor hátulról hirtelen valaki Waldingra ugrott, a földre teperte és tört emelt rá, hogy agyonszurja.

A tör magasra lendült és már lecsapni készült, amikor a fegyvert markoló kar a levegőben hirtelen megállott, mintha kövé merevült volna.

Az történt ugyanis, hogy a dulakodásban Walding doktor fejéről a csuklya lecsuszott és láthatóvá vált az arca.

Ennek az arcnak a látása állította meg a lesújtani készülő kart.

A gyilkos eldobta magától törét és saját kezével segítette Waldingnak, hogy felállhasson.

— Bocsásd meg a te szolgádnak, sahib, — hallotta Walding doktor Kaszim hangját, — nem tudhattam, hogy neked méltóztatott résztvenni a mi ünnepélyünkön. Azt hittem, hogy boldogan töltöd az éjszakát Anarkalli karjaiban.

A beszélő felemelte a fejét borító csuklyát és Walding doktor ott látta maga előtt Kaszimot, akinek a hangját már megismerte.

Tudta, hogy ettől az embertől nincsen mit tartani, mert annak a lelkét Tukallah neki adta és az az indiai szokások szerint vakon engedelmeskedik neki.

Walding elhatározta, hogy ezt az előnyt fel is használja és amikor Kaszim szavaiból azt vette ki hogy az róla is féltételezi, hogy a reitenetes szektának hive, meghagyta ebben a hitében.

— Uram, — kezdte Kaszim újra a beszédet, — azt megértem, hogy eljöttél a szertartásra, de csodálkozom, hogy magaddal hoztad Anarkallit, akiről tudott, hogy árulása miatt a szertartásokról el van tiltva.

A szolgál szavaiból látható volt, hogy a abban a hiszemben volt, hogy a bő köpenyben, amelynek csuklyája az arcot is láthatatlanná tette, a bajadér áll előtte. Walding dr. azt a körülményt is arra akarta használni, hogy az angol leányt megmentse.

— Te vagy az én szolgám, vagy én a tied? Hogy meri a szolgál urának cselekedeteit bírni? Nem az a

kötelességed, hogy a parancsaim ellenmondás nélkül teljesíted?

A szolgál ezekre a kemény szavakra alázatosan hajította meg a fejét és szerényen szólt:

— Bocsásd meg uram a te szolgádnak.

— Menj előttünk és vezes minke parancsolt a doktor Kaszimnak. A szolgál megindult és ugyanazon úton vezetett fel a várba Walding doktort, amelyen az Anarkalli kíséretében lement a földalatti várba.

Amikor megérkeztek Walding doktor lakosztálya elé, az ráparancsolt Kaszimra:

Itt fekszel le a küszöböm előtt és vigyázol, hogy senki meg ne zavarjon.

(Folyt. köv.)

## Lakás

### Két szobás

lakást teljes komforttal május elsejére bérebe keresek. Cimeket a kiadóba „Jó bérlő” jeligére kérek. (612)

### Modern

3 szobás lakást, lehetőleg kerttel május elsejére kerestetik. Cimeket a kiadóba „Csendes lakó” jeligére kérek. (611)

### Modern 4 szobás

lakást központi fűtéssel május elsejére keresek. Cimeket a kiadóba „Tiszta” jeligére kérek. (610)

### Négyszobás

modern lakás fürdőszobával a Belvárosban, Str. Gen. Grigorescu (Ferenc József-u.) 4. sz. alatt azonnal, esetleg május 1-re kiadó. Felvilágosítások telefonon is 4-08 sz. alatt. (509)

### 40% engedmény

ha olcsón és szépen akar lakni, nézz meg a IV., Pályaudvar-ut 4. szám és IV., Begajobbsor 5. szám alatti három és kétszobás utcai és udvari lakásokat. Kiadók azonnalra, áprilisi és május elsejére. (197)

### Butorozott szoba

különbejárattal, parkirozott udvaron kiadó. III., Hattyu-u. 14. (217)

### 5 szoba

mellékhelyiségekkel, egybe vagy elválasztva, iroda vagy lakásnak az első emeleten, Belváros legforgalmasabb helyén május 1-re nagyon olcsón kiadó. Friedmann, Mercy-u. 2. (323)

### Kiadó

március 1-re: 3 szobás, fürdőszobás modern utcai lakás 2800 lei havi bérért és 2 szobás, fürdőszobás lakás 1600 leiert a mellékleteteken kívül. IV., Begabalsor 20 a. (218)

## Mindenütt beszélnek az előkelő budapesti

BRISTOL SZÁLLÓ

Szobák (a fekvéstől függően) kitűnő napi ellátással, már 12 pengőtől kaphatók. Dunai szobák kivilágítással a gyönyörű badai hegyvidékre méltányos áron.

## olcsó arairól

Bristol-menü 2 pengő 40 fillér. Mindennap 4 órai tea és tánc. Kávéházi árak. Vacsora rendes polgári áron. Tánc. Hosszasabb tartózkodás esetén további engedmények. BRISTOL SZÁLLÓ Budapest, Dunapart.